

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-95

4 ŞUBAT

DÜNYA KANSER GÜNÜ

Kanser, çeşitli nedenlerle değişime uğramış hücrelerin bulundukları yerde, bazı durumlarda da vücudun daha uzak bölgelerinde kontrolsüz olarak çoğalıp büyümesiyle giden büyük bir hastalık grubudur.¹ Günümüzde 100'den fazla kanser türü bulunmaktadır.² Kanser dünyada ölümlerin önemli bir sebebidir. Her yıl dünyada 14 milyon yeni kanser vakası ortaya çıkmaktadır. Dünyada her yıl kansere bağlı 8,2 milyon ölüm meydana gelmektedir.³ Dünyada, erkekler arasında en sık ölüme neden olan ilk beş kanser tipi sırasıyla; akciğer, mide, karaciğer, kalın barsak (kolorektal) ve yemek borusu (özefagus) kanseridir.⁴ Kadınlar arasında en çok ölüme neden olan ilk beş kanser türü ise meme, akciğer, mide, kalın barsak (kolorektal) ve rahim ağzı (serviks) kanseridir.⁵

Kanserlerin %30'dan fazlası önlenabilir nedenlerle ortaya çıkar. Bunlar³:

- ✓ Tütün kullanımı
- ✓ Fazla kilo veya obezite
- ✓ Sağlıksız beslenmek, meyve sebze tüketiminin az olması
- ✓ Hareketsiz yaşam
- ✓ Alkol kullanımı
- ✓ Cinsel yolla bulaşan HPV enfeksiyonu
- ✓ Hepatit B enfeksiyonu
- ✓ Radyasyon
- ✓ Hava kirliliği
- ✓ Sıvı yakıtla bağlı ev içi dumana maruz kalmadır.

Kansere bağlı ölümler erken teşhis ve tedavi ile azaltılabilir. Ülkemizde; Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinde (KETEM) çeşitli programlar yürütülmekte, erken teşhis amacı ile rahim ağzı, kolon ve meme kanseri için taramalar yapılmaktadır.⁶

2016-2018 Dünya Kanser Günü'nün sloganı 'Yapabiliriz, Yapabilirim' dir.^{7,8} Bu sloganla bireyden topluma, sivil toplumdan resmi kuruluşlara kadar herkesin kansere karşı önlemeden tedaviye birşeyler yapabileceği mesajı verilmektedir. Kanser farklı şekillerde herkesi etkilemektedir. Tüm insanların kanserin birey, aile ve toplum üzerindeki etkilerini azaltmaya yönelik tedbir alacak gücü vardır. Dünya Kanser Günü, "Ne yapabiliriz" sorusu ile harekete geçmede önemli bir fırsattır.⁸

¹ [Internet] <http://kanser.org/saglik/toplum/?action=sayfa&id=1> Erişim:08.02.2015.

² [Internet] <http://www.cdc.gov/cancer/dcpc/prevention/index.htm> Erişim:08.02.2015.

³ [Internet] <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs297/en/> Erişim:08.02.2015

⁴ [Internet] <http://www.who.int/features/factfiles/cancer/facts/en/index3.html> Erişim:08.02.2015

⁵ [Internet] <http://www.who.int/features/factfiles/cancer/facts/en/index4.html> Erişim:08.02.2015

⁶ [Internet] <http://kanser.gov.tr/kanser/kanser-taramalari/18-kanser-taramalari.html> Erişim:08.02.2015

⁷ [Internet] <http://www.worldcancerday.org/about/2016-2018-world-cancer-day-campaign> Erişim:08.02.2015

⁸ [Internet] <http://www.dunyakansergunu.org> Erişim:08.02.2015

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-95

Aşağıdaki "Yapabiliriz, yapabilirim" seçeneklerini gerçekleştirmek için tercihiniz ne olursa olsun kansere karşı mücadelede bir fark yaratabiliriz/yaratabilirsiniz.

YAPABİLİRİZ

Algıları Değiştirebiliriz

Bağlantılarımızı Kullanabiliriz

Birlikte Çalışabiliriz

Çalışmalar Düzenleyebiliriz

Harekete Geçebiliriz

Kanseri Önleyebiliriz

Politikaları Şekillendirebiliriz

Sağlıklı Çevre Yaratabiliriz

Tedaviye Erişimi Artırabiliriz

Yatırım Yapabiliriz

YAPABİLİRİM

Açıkça Konuşabilirim

Başkalarını Destekleyebilirim

Destek İsteyebilirim

Erken Teşhisin Önemini Anlayabilirim

Hikayemi Paylaşabilirim

İşe Dönebilirim

Kendim Olabilirim

Sağlıklı Yaşam Tarzını Seçebilirim

Sevebilirim, Sevilebilirim

Kanser Yolculuğumu Yönetebilirim

Bu doküman Dr. Yasemin Aktaş, Dr. Müsenna Arslanyılmaz ve Dr. Meltem Şengelen tarafından 8.2.2016 tarihinde hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik, vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir: Aktaş Y, Arslanyılmaz M, Şengelen M. 4 Şubat Dünya Kanser Günü. HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-95 [Internet]

<http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/>. Erişim: 8.2.2016.